

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

KLASA: 041-01/23-02/45

URBROJ: 613-13-24-10

Požega, 3. svibnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Brodsko-posavska
županija
za 2022.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ŽUPANIJI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje proračuna	7
	Financijski izvještaji	8
	Projekti financirani u 2022.	20
	Javna nabava	21
III.	REVIZIJA ZA 2022.	24
	Ciljevi i područja revizije	24
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	24
	Metode i postupci revizije	25
	Nalaz za 2022.	26
	Provedba naloga i preporuka	34

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredi za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Brodsko-posavske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Županije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovane usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Županije za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U finansijskim izvještajima podaci o potraživanjima, nefinansijskoj imovini i vlastitim izvorima te izvanbilančnim zapisima ne iskazuju stvarno stanje.

Potraživanja i vlastiti izvori iskazani su više za 2.656.443,00 kn zbog toga što su u okviru potraživanja za prihode poslovanja iskazana potraživanja u iznosu od 261.228,00 kn (1.044.909,00 kn prije ispravka vrijednosti) od trgovačkog društva u suvlasništvu Županije brisanog iz sudskega registra po okončanju stečajnog postupka te su trebala biti otpisana zbog nemogućnosti naplate, dok su u okviru potraživanja za dane zajmove iskazana potraživanja u iznosu od 2.395.215,00 kn za koja je trebalo obračunati ispravak vrijednosti potraživanja po stopi od 100,0 % jer se radi o potraživanjima starijima od tri godine.

Nefinansijska imovina i vlastiti izvori iskazani su manje za 805.350,00 kn jer su rashodi za projektnu dokumentaciju za izgradnju zgrade Centralnog hitnog prijema i intervencijske medicine Opće bolnice u navedenom iznosu evidentirani u okviru rashoda za intelektualne usluge umjesto na računu rashoda za nabavu nefinansijske imovine te istovremeno na računu dugotrajne nefinansijske imovine u pripremi i vlastitih izvora.

U poslovnim knjigama izvanbilančni zapisi evidentirani su u ukupnom iznosu od 91.844.261,00 kn, dok su u finansijskim izvještajima iskazani u ukupnom iznosu od 88.570.673,00 kn, što je manje za 3.273.588,00 kn. Također, podaci u Bilanci u okviru Obveznih analitičkih podataka koji se odnose na podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama nisu točno iskazani.

Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima te Bilješke uz Bilancu su sastavljene, ali ne sadrže pojedine propisane podatke. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Značajnija odstupanja ostvarenih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka tekuće u odnosu na prethodnu godinu utvrđena su kod prihoda od prodaje nefinansijske imovine koji su ostvareni više za 1.365.213,00 kn ili 246,6 %, primitaka od finansijske imovine koji su ostvareni manje za 18.668.519,00 kn ili 92,0 %, rashoda za nabavu nefinansijske imovine koji su ostvareni manje za 58.622.225,00 kn ili 83,0 % te izdataka za finansijsku imovinu i otplate zajmova koji su ostvareni više za 3.168.002,00 kn ili 880,0 %.

U okviru rashoda za odvjetničke usluge u iznosu od 172.512,00 kn na paušalno obračunane odvjetničke usluge se odnosi 150.000,00 kn ostvarene na temelju ugovorene mjesecne naknade (paušala) u iznosu od 10.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za pružanje pravne pomoći za zastupanje pred sudovima i drugim tijelima sudbene i državne vlasti u predmetima u kojima je Županija stranka ili je zainteresirana za njihovo rješavanje. U računima ili drugom dokumentu, koji su ispostavljeni mjesечно, nije navedena specifikacija obavljenih usluga te nije vidljiva vrsta, obujam i datum kada su usluge obavljene. S obzirom na navedeno, rashodi za odvjetničke usluge u iznosu od 150.000,00 kn nisu evidentirani na temelju uredne i vjerodostojne dokumentacije, odnosno ne može se potvrditi da je poslovni događaj nastao. (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Županije za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Županije

Županija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostačne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave sa sjedištem u Slavonskom Brodu. Županija obuhvaća dva grada te 26 općina s ukupno 130 267 stanovnika (prema popisu iz 2021.). Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), koja je bila na snazi do 13. siječnja 2024. i Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24), koja je na snazi od 13. siječnja 2024., Županija je razvrstana u prvu skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), županije u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje Županije izvan područja velikog grada te ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Županije ustrojeno je sedam upravnih odjela i Služba za unutarnju reviziju, čije je osnivanje i djelokrug uređeno Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu županijskih tijela, u skladu sa Statutom. Koncem 2022. Županija je imala 169 zaposlenika (74 zaposlenika preuzeta iz Ureda državne uprave), od kojih 168 na neodređeno i jedan na određeno vrijeme.

Tijela Županije su Županijska skupština i župan. Županijska skupština ima 37 članova. U 2022. i u vrijeme obavljanja revizije župan je dr. sc. Danijel Marušić, dr. med. vet. Župan od svibnja 2021. ima jednog zamjenika. Župan i zamjenik župana dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno te, u skladu s odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ostvaruju pravo na plaću i druga prava iz rada.

Županija je u 2022. imala 45 proračunskih korisnika (23 osnovne škole, deset srednjih škola, dvije opće bolnice, dva doma zdravlja, Zavod za javno zdravstvo, Zavod za hitnu medicinu, Muzej Brodskog Posavlja, Spomen galeriju Ivan Meštrović, Javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Brodsko-posavske županije – Natura Slavonica, Centar za razvoj Brodsko-posavske županije, Zavod za prostorno uređenje Brodsko-posavske županije i Dom za starije i nemoćne osobe). Izvanproračunski korisnik Županije je Županijska uprava za ceste.

Koncem 2022. Županija ima udjele u temeljnom kapitalu četiri trgovačka društva u ukupnom iznosu od 298.771,00 kn (društvu za novinsku i izdavačku djelatnost u iznosu od 270.671,00 kn ili 25,0 %, regionalnom centru za gospodarenje otpadom u iznosu od 20.000,00 kn ili 51,0 %, regionalnom centru za biotehnološka istraživanja i razvoj u iznosu od 6.500,00 kn ili 31,7 % i društvu za razvoj širokopojasne infrastrukture u iznosu od 1.600,00 kn ili 8,0 %).

Ustrojen je jedinstveni račun riznice, putem kojeg poslovanje obavlja Županija i 38 proračunskih korisnika (izuzete su opće bolnice, domovi zdravlja, Dom za starije i nemoćne osobe, Zavod za javno zdravstvo i Zavod za hitnu medicinu).

Prema odredbama članka 33. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 33/23), dom zdravlja je zdravstvena ustanova za pružanje zdravstvene zaštite stanovništvu određenog područja u sklopu zdravstvene djelatnosti na primarnoj razini. Na području jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba osniva se jedan dom zdravlja. Odredbom članka 76. navedenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, propisano je da su jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb obvezni uskladiti rad i poslovanje domova zdravlja čiji su osnivači na svom području s člankom 102., stavkom 2., koji je izmijenjen člankom 33. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu odnosno do listopada 2024. Prema obrazloženju odgovorne osobe Županije, u tijeku je postupak prijenosa djelatnosti sanitetskog prijevoza s domova zdravlja na Zavod za hitnu medicinu, sukladno odredbama navedenog Zakona. Po završetku prijenosa djelatnosti sanitetskog prijevoza, Županija će pokrenuti proces spajanja domova zdravlja koji bi trebao biti završen u zakonom predviđenom roku.

Županija je s Ministarstvom uprave u prosincu 2019. zaključila Sporazum o preuzimanju predmeta, pismohrane, ostale dokumentacije, opreme te sredstava za rad od mjesno nadležnog ureda državne uprave u Županiji. Sporazumom je utvrđeno da Županija od 1. siječnja 2020. preuzima 82 službenika i namještenika Ureda državne uprave, dugotrajnu imovinu (računalna i računalna oprema, komunikacijska oprema, licence i ostala nematerijalna imovina, službeni automobili, druga dugotrajna imovina) nabavne vrijednosti od 5.825.255,00 kn, tuđu imovinu na korištenju (zgrada, routeri, fiksi EFT POS terminali), aplikacije te 3 513 upravnih i neupravnih predmeta. Vrijednost preuzete imovine evidentirana je u poslovnim knjigama Županije.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19). Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Županije opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama, kao i pisanim procedurama. Tijekom 2022. Županija je, između ostalog, primjenjivala sljedeće unutarnje akte: Statut, pravilnike o ustrojstvu upravnih odjela Županije, Kolektivni ugovor za zaposlene u upravnim tijelima Županije, Odluku o koeficijentima za obračun plaća službenika i namještenika u upravnim tijelima Županije, Pravilnik o korištenju službenih automobila Županije, Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, Pravilnik o blagajničkom poslovanju te Procedure o načinu i postupku preuzimanja obveza Županije.

Registrar rizika je ustrojen, a Strategija upravljanja rizicima je u postupku donošenja.

Županija provodi samoprocjenu funkciranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Župan je za 2022. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2023. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2022.). Prema navedenoj Izjavi i Upitniku o fiskalnoj odgovornosti, uočene su slabosti u područjima izvršavanja proračuna, izvještavanja i upravljanja imovinom. U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022. utvrđene su potrebne aktivnosti, rokovi otklanjanja utvrđenih slabosti i nepravilnosti (konac listopada i prosinca 2023.) te su imenovane osobe odgovorne za njihovo otklanjanje.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Županija provjerava Izjave o fiskalnoj odgovornosti svojih proračunskih i izvanproračunskih korisnika i trgovačkih društava i pravnih osoba kojima je osnivač u većinskom vlasništvu te provodi formalnu i suštinsku kontrolu o čemu sastavlja zapisnike o rezultatima provjere.

U skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, unutarnju reviziju Županije provodi Služba za unutarnju reviziju u kojoj je zaposlena jedna unutarna revizorica (pročelnica), dok su prema Sistematizaciji radnih mjesata predviđena ukupno dva revizora. U prosincu 2020. donesen je Strateški plan Službe za unutarnju reviziju Županije za razdoblje od 2021. do 2023., a u prosincu 2022. donesene su Izmjene i dopune Strateškog plana. Godišnjim planom Službe za unutarnju reviziju planirane su tri revizije kod proračunskih korisnika, koje su tijekom 2022. i obavljene.

Županija je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te je objavila podatke o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama Županije su, između ostalog, objavljeni proračun (uključujući upute za izradu prijedloga proračuna i proračunski vodič za građane), unutarnji akti, finansijski izvještaji, strateški dokumenti i planovi, dokumenti vezani za javnu nabavu, natječaji, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti.

Županija je postupila u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) odnosno prije donošenja općih akata provela je savjetovanje s javnošću. U ožujku 2014. župan je imenovao osobu za nepravilnosti i prijevare.

U listopadu 2010. donesen je Etički kodeks službenika i namještenika Županije, kojim su propisana pravila ponašanja zaposlenih u upravnim tijelima Županije u odnosima prema građanima, udrugama, tijelima Županije, sredstvima javnog priopćavanja, ustanovama, trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama te međusobni odnosi županijskih službenika i namještenika.

U srpnju 2022. Županijska skupština donijela je Kodeks ponašanja članova Županijske skupštine, kojim su utvrđena etička načela djelovanja, pravila ponašanja članova Županijske skupštine, sprječavanje sukoba interesa, način praćenja primjene Kodeksa te druga pitanja od važnosti za provedbu Kodeksa.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, izmjene i dopune proračuna za 2022. te Odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu s propisima i objavljeni su na mrežnim stranicama Županije. Proračun i izmjene i dopune proračuna sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Županije i njezinih proračunskih korisnika. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 1.296.405.595,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.321.324.632,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina za pokriće manjka u iznosu od 24.919.037,00 kn. Tijekom 2022. donesene su jedne izmjene i dopune proračuna (u prosincu 2022.).

Izmjenama i dopunama proračuna prihodi i primici planirani su u iznosu od 1.230.647.803,00 kn, što je 65.757.792,00 kn ili 5,1 % manje u odnosu na proračun, a rashodi i izdaci u iznosu od 1.223.647.130,00 kn, što je 97.677.502,00 kn ili 7,4 % manje u odnosu na proračun. Planirano je pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 7.000.673,00 kn.

Prema Odluci o izvršavanju proračuna Županije za 2022., za sve proračunske korisnike propisana je obveza uplaćivanja svih prihoda i primitaka u proračun. Pravilnikom o korištenju vlastitih prihoda proračunskih korisnika određeno je da vlastite prihode proračunski korisnici u ukupnom iznosu uplaćuju u proračun, koji se u cijelosti ili dio (70,0 %) koriste za namjene utvrđene finansijskim planom korisnika, odnosno dio (30,0 %) zadržava Županija za troškove poslovanja i praćenja tih prihoda.

Proračunom su planirana sredstva proračunske zalihe u iznosu od 550.000,00 kn, a korištena su u iznosu od 307.582,00 kn.

Uz proračun za 2022. donesene su projekcije za 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, za 2023. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 1.297.190.517,00 kn, dok su za 2024. planirani prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 1.303.907.631,00 kn. Uz proračun su doneseni programi za financiranje javnih potreba iz različitih područja (školstvo, sport i tehnička kultura, kultura, zdravstvo i socijalna skrb), koji su uskladjeni s planiranim sredstvima u proračunu.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. usvojila je Županijska skupština u srpnju 2023. Prihodi i primici Županije i proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 1.172.807.357,00 kn, što je 57.840.446,00 kn ili 4,7 % manje od planiranih. Rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 1.138.158.906,00 kn, što je 85.488.224,00 kn ili 7,0 % manje od planiranih. Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 34.648.451,00 kn. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na proračun odnose se na prihode od imovine koji su ostvareni manje za 1.870.544,00 kn ili 39,8 % te rashode za nabavu nefinansijske imovine koji su ostvareni manje za 29.885.679,00 kn ili 38,8 %.

Županija je u listopadu 2021. donijela Plan razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje od 2021. do 2027., kojim je definiran okvir za poticanje razvoja. Plan utvrđuje strateški okvir razvoja Županije temeljem prethodno izrađene analize ključnih područja razvoja te prepoznatih potencijala i potreba i sadrži ključne strateške odrednice poput vizije, razvojnih prioriteta, posebnih ciljeva, mjera i strateških projekata. Planom razvoja utvrđeni su prioriteti i posebni ciljevi koji su usklađeni sa strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine. Godišnje izvješće o provedbi Plana razvoja Županije za razdoblje od 2021. do 2027. (Izvještajno razdoblje za 2022.) donešeno je u kolovozu 2023.

Finansijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani finansijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje). Dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Županije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 218.361.806,00 kn, što je 16.245.771,00 kn ili 6,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Značajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu odnose se na povećanje prihoda od poreza za 17.987.822,00 kn ili 35,0 % zbog povećanja poreza na dohodak te smanjenje primitaka od finansijske imovine i zaduživanja za 18.668.519,00 kn ili 92,0 % jer su u 2022. ostvareni znatno manji primici od zaduživanja i pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 17.192.796,00 kn ili 10,9 % zbog smanjenja pomoći temeljem prijenosa EU sredstava.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	51.429.524,00	69.417.346,00	135,0
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	158.213.703,00	141.020.907,00	89,1
3.	Prihodi od imovine	2.430.845,00	2.404.240,00	98,9
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.379.034,00	1.481.759,00	107,4
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	197.037,00	328.690,00	166,8
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	121.001,00	175.737,00	145,2
7.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	553.680,00	1.918.893,00	346,6
8.	Primici od finansijske imovine i zaduživanja	20.282.753,00	1.614.234,00	8,0
Ukupni prihodi i primici		234.607.577,00	218.361.806,00	93,1

Vrijednosno najznačajniji udjeli imaju prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 141.020.907,00 kn ili 64,6 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Značajni su prihodi od poreza u iznosu od 69.417.346,00 kn ili 31,8 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na dodatni udjel poreza na dohodak i pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije (školstvo, zdravstvo i socijalna skrb), tekuće i kapitalne pomoći, prihode od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, zakupa poslovnih prostora, lovozakupnine, naknade od koncesija, naknade za korištenje čeličnog plinovoda, naknade za nezakonito izgrađene zgrade te primitke od finansijske imovine i zaduživanja. Ostvareni su u iznosu od 129.237.119,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima je 59,2 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 69.417.346,00 kn, a odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 63.226.230,00 kn (od čega se na dio poreza na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva te zdravstva i socijalne skrbi odnosi 10.083.376,00 kn) te na županijske poreze u iznosu od 6.191.116,00 kn (porez na cestovna motorna vozila 6.020.853,00 kn, nasljedstva i darove 104.363,00 kn te porez na automate za zabavne igre 65.900,00 kn). Poslove utvrđivanja, nadzora i naplate županijskih poreza obavlja Porezna uprava, osim poreza na cestovna motorna vozila čiji razrez i naplatu od siječnja 2017. obavljaju stanice za tehnički pregled.

Vrijednosno značajnije pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna odnose se na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 56.986.430,00 kn, pomoći iz drugih proračuna u iznosu od 46.271.449,00 kn i pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 32.821.088 kn.

Za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi i zdravstva ostvareni su prihodi u iznosu od 67.069.806,00 kn (pomoći izravnjanja 56.986.430,00 kn i prihodi iz dodatnog udjela poreza na dohodak 10.083.376,00 kn).

Odnose se na prihode za financiranje javnih potreba u osnovnom školstvu u iznosu od 25.794.747,00 kn, srednjem školstvu u iznosu od 15.767.173,00 kn, socijalnoj skrbi u iznosu od 8.844.021,00 kn te zdravstvenim ustanovama u iznosu od 16.663.865,00 kn. Županijska skupština donijela je odluke te izmjene i dopune odluka o kriterijima i mjerilima za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, zdravstvenih ustanova, centara za socijalnu skrb te Doma za starije i nemoćne osobe. Sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija tijekom 2022. utrošena su u cjelokupnom iznosu. Izvješća o utrošenim sredstvima za financiranje decentraliziranih funkcija su sastavljena i dostavljena nadležnim ministarstvima.

Pomoći iz drugih proračuna odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 46.151.449,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 120.000,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći su pomoći iz državnog proračuna za fiskalno izravnanje u iznosu od 22.043.278,00 kn, za sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 12.017.945,00 kn te za preuzete poslove državne uprave u iznosu od 12.000.000,00 kn. Kapitalna pomoć u iznosu od 120.000,00 kn odnosi se na pomoć Ministarstva hrvatskih branitelja za sufinanciranje projekta Rješavanje pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom.

Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 32.821.088,00 kn odnose se na ostvarena sredstva iz državnog proračuna na temelju prijenosa sredstava Europske unije, i to značajnija od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije na temelju zaključenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za Projekte energetske obnove zgrada Opće bolnice Nova Gradiška u iznosu od 8.815.504,00 kn, Tehničke škole Slavonski Brod u iznosu od 5.466.754,00 kn, Doma za starije i nemoćne osobe Slavonski Brod u iznosu od 3.603.429,00 kn i Kirurgije Opće bolnice Slavonski Brod u iznosu od 3.272.614,00 kn te od Ministarstva znanosti i obrazovanja za projekt S osmijehom u školu 4 – Pomoćnici u nastavi, u iznosu od 2.782.143,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 2.404.240,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 1.071.492,00 kn, naknade za koncesije (distribucije plina, korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, pravo na lov, gospodarsko korištenje voda, na vodama i vodnom dobru te koncesije na javnim cestama) u iznosu od 338.642,00 kn, lovozakupninu za državna i zajednička lovišta u iznosu od 224.017,00 kn, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu od 213.294,00 kn te prihode od zakupa poslovnih prostora u iznosu od 197.548,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 1.481.759,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od županijskih upravnih pristojbi u iznosu od 944.460,00 kn i državnih upravnih pristojbi u iznosu od 287.688,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni su u iznosu od 328.690,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na usluge najma poslovnih prostora korisnika riznice (školskih sportskih dvorana) u iznosu od 252.338,00 kn. Prihode od najma školskih sportskih dvorana ostvarile su osnovne i srednje škole čiji je osnivač Županija. Odlukom o uvjetima i kriterijima za davanje i uzimanje na korištenje prostora i opreme u školskim i drugim objektima iz prosinca 2014. (Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije broj 25/2014) te izmjennama i dopunama navedene Odluke iz veljače 2015. (Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije broj 2/2015), utvrđeno je, između ostalog, da se iznosi ostvareni od korištenja prostora i opreme školskih ustanova uplaćuju u riznicu Županije.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.918.893,00 kn odnose se na prihode od prodaje poslovnog prostora u iznosu od 1.370.000,00 kn te prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 548.893,00 kn. Odlukom Županijske skupštine iz travnja 2022. utvrđena je prodaja poslovno-stambene zgrade Zdravstvenoj ustanovi Ljekarna Slavonski Brod čiji je osnivač Županija, za potrebe obavljanja zdravstvene ljekarničke djelatnosti. Kupoprodajna cijena utvrđena je u istom iznosu po kojemu je Županija 2021. i kupila navedeni poslovni prostor od Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Primici od finansijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 1.614.234,00 kn. Odnose se na primljeni beskamatni zajam od Ministarstva financija za povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2021. u iznosu od 1.598.169,00 kn te primljene povrate glavnice danih zajmova i depozita u iznosu od 16.065,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 176.233.881,00 kn, što je 57.535.355,00 kn ili 24,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Znatno su smanjeni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 58.622.225,00 kn ili 83,0 % zbog značajnih ulaganja prethodne godine u energetsku obnovu škola i zgrada općih bolnica te u sustav javnog navodnjavanja u Orubici, dok su znatno povećani izdaci za finansijsku imovinu i zajmove za 3.168.002,00 kn ili 880,0 %, najvećim dijelom zbog povrata u državni proračun beskamatnog zajma za iznos nedostajućih sredstava na računu poreza na dohodak.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	23.403.230,00	23.247.398,00	99,3
2.	Materijalni rashodi	25.574.500,00	19.691.576,00	77,0
3.	Finansijski rashodi	620.682,00	298.472,00	48,1
4.	Subvencije	5.504.890,00	5.982.354,00	108,7
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	78.668.940,00	80.756.994,00	102,7
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	15.372.000,00	16.376.936,00	106,5
7.	Ostali rashodi	13.618.130,00	14.327.510,00	105,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	70.646.864,00	12.024.639,00	17,0
9.	Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	360.000,00	3.528.002,00	980,0
Ukupni rashodi i izdaci		233.769.236,00	176.233.881,00	75,4
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		234.607.577,00	218.361.806,00	93,1
Višak prihoda i primitaka		838.341,00	42.127.925,00	5 025,2

Vrijednosno značajniji su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 80.756.994,00 kn ili 45,8 %, rashodi za zaposlene u iznosu od 23.247.398,00 kn ili 13,2 %, materijalni rashodi u iznosu od 19.691.576,00 kn ili 11,2 %, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 16.376.936,00 kn ili 9,3 %, ostali rashodi u iznosu od 14.327.510,00 kn ili 8,1 % te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 12.024.639,00 kn ili 6,8 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 18.210.733,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 3.003.733,00 kn i druge rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, nagrade za zaposlene, regres, božićnicu, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj, uskrsnice, dar djetetu, potpore za rođenje djeteta, otpremnine prilikom odlaska u mirovinu i drugo) u iznosu od 2.032.932,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 19.691.576,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 11.384.616,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 3.395.577,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 3.108.029,00 kn, naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla i druge naknade troškova zaposlenima u iznosu od 1.753.687,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 49.667,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 2.331.880,00 kn, zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu od 1.449.555,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja postrojenja i opreme u iznosu od 1.016.575,00 kn. Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela te povjerenstava u iznosu od 616.025,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 1.692.169,00 kn te na rashode za energiju (električna energija, gorivo, plin i ostali materijali za proizvodnju energije) u iznosu od 917.506,00 kn. U okviru materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za naknade prema ugovorima o djelu i za autorske honorare u ukupnom iznosu od 27.468,00 kn (ugovori o djelu u iznosu od 26.754,00 kn i autorski honorari u iznosu od 714,00 kn). Naknade prema ugovorima o djelu obračunane su i plaćene za obavljanje stručnih poslova provođenja lovnog gospodarskog plana, simultano prevođenje stranog jezika te izrade predloška za županijska javna priznanja, dok je autorski honorar obračunan i plaćen fizičkoj osobi za vođenje programa povodom Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja.

Subvencije u iznosu od 5.982.354,00 kn odnose se na subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima u iznosu od 5.232.354,00 kn (poljoprivrednicima u iznosu od 2.993.753,00 kn i obrtnicima u iznosu od 2.238.601,00 kn) te trgovackim društvima u javnom sektoru u iznosu od 750.000,00 kn. Vrijednosno značajnije subvencije poljoprivrednicima odnose se na potpore male vrijednosti za unaprjeđenje govedarstva za 2022. u iznosu od 800.007,00 kn, mladim poljoprivrednicima u iznosu od 500.000,00 kn, poljoprivredi u stočarskoj proizvodnji u iznosu od 306.486,00 kn te za nabavu mehanizacije, strojeva i opreme za primarnu poljoprivrednu proizvodnju u iznosu od 299.995,00 kn. Na temelju Programa Županijske skupštine o dodjeli potpora male vrijednosti poljoprivrednicima na području Županije u 2022. raspisani su Javni pozivi za dodjelu potpora koji su objavljeni na mrežnim stranicama Županije. Na temelju prijedloga liste korisnika potpora koje je donijela Stručna radna skupina za provedbu navedenih Programa, župan je donio Odluke o dodjeli potpora male vrijednosti poljoprivrednicima na području Županije u 2022. te su odobrena sredstva doznačena jednokratno na račune podnositelja.

Subvencije obrtnicima u iznosu od 2.238.601,00 kn doznačene su poduzetnicima za razvoj poduzetništva te za pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja u iznosu od 1.910.703,00 kn, subvencioniranje kamata po danim kreditima u prijašnjim razdobljima u iznosu od 209.417,00 kn te za pojedinačne nastupe na sajmovima i manifestacijama i za organizaciju sajmova i manifestacija u županiji u vezi s poduzetništvom i obrtom u iznosu od 118.481,00 kn. Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru ostvarene su u iznosu od 750.000,00 kn, a odnose se na subvencije za medijsko praćenje aktivnosti i manifestacija na području Županije u 2022. Rashodi za usluge medijskog praćenja aktivnosti i manifestacija evidentirani su na temelju ispostavljenih računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga. Za dodjelu potpora raspisani su javni pozivi, a programima su utvrđeni kriteriji i mjerila za dodjelu bespovratnih potpora. Županija kontinuirano provodi naknadne kontrole namjenskog trošenja proračunskih sredstava (subvencija) putem izvješća korisnika o utrošku sredstava te kontrolom na licu mjesta. Tijekom 2022. Županija nije izdvajala sredstva za obranu od tuče. Županija je od 2020. počela s preusmjeravanjem dijela proračunskih sredstava u sufinanciranje postavljanja zaštitnih mreža kao jedinog učinkovitog načina smanjivanja štete od tuče te poticala osnaživanje sustava osiguranja.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene u iznosu od 80.756.994,00 kn odnose se na prijenose sredstava proračunskim korisnicima Županije za financiranje redovne djelatnosti u iznosu od 69.466.177,00 kn, pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 4.650.694,00 kn, tekuće pomoći temeljem prijenosa europskih sredstava u iznosu od 3.924.050,00 kn te pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 2.716.073,00 kn. Prijenosi sredstava proračunskim korisnicima iz županijskog proračuna ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 49.727.539,00 kn te za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 19.738.638,00 kn. Proračunski korisnici dostavili su Županiji godišnja izvješća o radu za 2022. Prijenosi proračunskim korisnicima obavljaju se na temelju dostavljenih zahtjeva za plaćanje i računa koji se unose u sustav riznice. Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna ostvareni u iznosu od 4.650.694,00 kn odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 2.650.694,00 kn (od čega značajnije za redovnu djelatnost centara za socijalnu skrb u iznosu od 1.986.266,00 kn) i kapitalne pomoći u iznosu od 2.000.000,00 kn za financiranje uređenja infrastrukture Sveučilišta u Slavonskom Brodu. Tekuće pomoći temeljem prijenosa europskih sredstava dane su osnovnim i srednjim školama za provedbu projekata S osmijehom u školu 4 – Pomoćnici u nastavi u iznosu od 2.990.762,00 kn te Osiguranje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva u iznosu od 933.288,00 kn. Pomoći unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 2.716.073,00 kn, a odnose se na kapitalne pomoći u iznosu od 2.310.000,00 kn i tekuće pomoći u iznosu od 406.073,00 kn. Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći dane su općinskim proračunima (14 općina) za sufinanciranje sanacije nerazvrstanih cesta u iznosu od 1.690.000,00 kn, prema zahtjevima za sufinanciranje sanacije nerazvrstanih makadamskih cesta uzrokovanih vremenskim nepogodama. U skladu s Mjerilima i kriterijima za dodjelu sredstava pomoći iz županijskog proračuna iz područja graditeljstva, infrastrukture i zaštite okoliša (iz siječnja 2022.), zbog hitnosti saniranja oštećenja uzrokovanih vremenskim nepogodama, s općinama su zaključeni Sporazumi o sufinanciranju radova na sanaciji nerazvrstanih makadamskih cesta (bez prijave na javni poziv).

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 16.376.936,00 kn odnose se na pomoći građanima i kućanstvima u naravi u iznosu od 12.678.781,00 kn (naknade za sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola) te na naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 3.698.155,00 kn (vrijednosno značajnija je naknada malodobnoj osobi za bolest i invalidnost po sudskoj presudi iz listopada 2021. u iznosu od 1.736.025,00 kn te naknade na temelju osiguranja u iznosu od 1.263.970,00 kn za sufinanciranje dospjelih nepodmirenih obveza Opće bolnice).

Naknade za sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola ostvarene su na temelju Odluke o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola za školsku godinu 2021./2022. (Narodne novine 94/21) iz kolovoza 2021., Odluke o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola za školsku godinu 2022./2023. (Narodne novine 101/22) iz rujna 2022. te Uputa o provođenju navedenih odluka koju je donijelo Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Naknade se isplaćuju prema ugovorima koje je Županija zaključila s prijevoznicima i ispostavljenim računima, a sredstva su osigurana u državnom i županijskom proračunu.

Ostali rashodi u iznosu od 14.327.510,00 kn odnose se na tekuće donacije u iznosu od 13.021.586,00 kn i kapitalne donacije u iznosu od 1.305.924,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće donacije doznačene su zajednici sportskih udruga i saveza te sportskim društvima u iznosu od 3.689.498,00 kn, udrugama sudionika Domovinskog rata i ostalim udrugama građana u iznosu od 1.354.676,00 kn, Vatrogasnoj zajednici Županije i vatrogasnim društvima u iznosu od 1.162.881,00 kn, Centru za biotehnološka istraživanja i razvoj Županije za redovan rad u iznosu od 1.000.582,00 kn, građanima i kućanstvima u iznosu od 876.982,00 kn (od čega za stipendije studenata medicine u iznosu od 541.500,00 kn), političkim strankama u iznosu od 701.378,00 kn u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te Turističkoj zajednici Županije u iznosu od 700.000,00 kn. Tekuće donacije dodjeljuju se prema Pravilniku o financiranju programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge na području Brodsko-posavske županije iz siječnja 2020. Provedeni su javni pozivi/natječaji za dodjelu sredstava po programima javnih potreba iz različitih područja koji su objavljeni na mrežnim stranicama Županije. Provjera namjenskog korištenja sredstava provodi se kontrolom na licu mjesta. Rashodi za kapitalne donacije u vrijednosno najznačajnijem dijelu odnose se na kapitalne donacije vatrogasnim društvima za kupnju vatrogasne opreme u iznosu od 399.424,00 kn, vjerskim zajednicama za obnovu kulturnih i sakralnih objekata u iznosu od 370.000,00 kn, dječjem vrtiću za rekonstrukciju zgrade u iznosu od 200.000,00 kn te lovačkim udrugama za realizaciju projekata unaprjeđenja lovstva na području Brodsko-posavske županije u iznosu od 119.500,00 kn. Sredstva su dodijeljena na temelju provedenih javnih poziva i zaključenih ugovora.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 12.024.639,00 kn u najznačajnijem dijelu odnose se na dodatna ulaganja u energetsku obnovu zgrade Opće bolnice u Novoj Gradiški u iznosu od 4.167.019,00 kn, energetsку obnovu zgrade Tehničke škole u Slavonskom Brodu u iznosu od 3.248.308,00 kn, rekonstrukciju, modernizaciju i preuređenje prostora Opće bolnice u Novoj Gradiški u iznosu od 993.623,00 kn, nabavu računalna i računalne opreme za Županiju u iznosu od 912.025,00 kn, projektnu dokumentaciju sustava javnog navodnjavanja (rijeka Biđ) u iznosu od 831.250,00 kn te nabavu opreme za zdravstvo (automatizirani sustav distribucije odjeće) u iznosu od 498.750,00 kn. Energetska obnova zgrade Opće bolnice u Novoj Gradiški i Tehničke škole okončana je u 2022., a sufinancirana je sredstvima iz Europskog fonda za regionalni razvoj (Program potpore: Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.).

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 3.528.002,00 kn. Odnose se na povrat beskamatnog zajma iz državnog proračuna na ime povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2021. u iznosu od 2.989.836,00 kn, povrat kumuliranog duga Županije po kreditima iz udruženih sredstava Ministarstva poljoprivrede i županija u iznosu od 428.000,00 kn te otplatu glavnice primljenog kredita za energetsku obnovu Doma za starije i nemoćne osobe u iznosu od 110.166,00 kn.

Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 42.127.925,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 26.445.950,00 kn (iz 2021. u iznosu od 838.341,00 kn i prethodnih godina u iznosu od 25.607.609,00 kn) umanjen je u iznosu od 392.212,00 kn zbog provedene korekcije rezultata i iznosi 26.053.738,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 68.181.663,00 kn (9.049.261,79 eura).

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 201.986.034,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
		1	2	
1.	Nefinancijska imovina	59.841.706,00	111.333.237,00	186,0
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	100.000,00	100.000,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	56.220.957,00	105.499.538,00	187,7
1.3.	Postrojenja i oprema	3.054.607,00	4.546.613,00	148,8
1.4.	Prijevozna sredstva	305.170,00	230.245,00	75,4
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	0,00	831.250,00	-
1.6.	Druga nefinancijska imovina	160.972,00	125.591,00	78,0
2.	Financijska imovina	60.680.788,00	90.652.797,00	149,4
2.1.	Novčana sredstva	51.797.201,00	83.426.885,00	161,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	3.529.013,00	2.063.307,00	58,5
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	2.415.018,00	2.411.215,00	99,8
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	298.771,00	298.771,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	833.899,00	723.646,00	86,8
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.806.886,00	1.728.973,00	95,7
Ukupno imovina		120.522.494,00	201.986.034,00	167,6
3.	Obveze	66.339.040,00	57.349.174,00	86,4
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	24.400.687,00	22.392.168,00	91,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	5.420.763,00	281.360,00	5,2
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	36.493.262,00	34.673.596,00	95,0
3.4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	24.328,00	2.050,00	8,4
4.	Vlastiti izvori	54.183.454,00	144.636.860,00	266,9
Ukupno obveze i vlastiti izvori		120.522.494,00	201.986.034,00	167,6
Izvanbilančni zapisi		89.629.194,00	88.570.673,00	98,8

U odnosu na stanje početkom godine, znatno je povećana vrijednost građevinskih objekata za 49.278.581,00 kn ili 87,7 % zbog prijenosa prava vlasništva zgrade Doma za starije i nemoćne osobe u vlasništvo Županije te novčanih sredstava za 31.629.684,00 kn ili 61,1 % zbog povećanja namjenskih novčanih sredstava koja do konca 2022. nisu utrošena. Znatno povećanje financijske imovine odnosi se na povećanje novčanih sredstava, koja su u odnosu na stanje početkom godine veća za 31.629.684,00 kn ili 61,1 % najvećim dijelom zbog ostvarenih sredstava za projekte koji se financiraju iz sredstava Europske unije.

Građevinski objekti u vrijednosti od 105.499.538,00 kn čine 94,8 % ukupne vrijednosti nefinancijske imovine. Odnose se na poslovne objekte u vrijednosti od 72.864.116,00 kn (značajniji se odnose na objekte Doma za starije i nemoćne osobe u Slavonskom Brodu u vrijednosti od 51.624.887,00 kn i zgradu Županije u vrijednosti od 10.243.780,00 kn), druge građevinske objekte u vrijednosti od 32.625.797,00 kn (značajniji se odnose na sustav javnog navodnjavanja u Orubici u vrijednosti od 30.458.904,00 kn) i druge stambene objekte u vrijednosti od 9.625,00 kn.

Zaključkom od 12. studenoga 2020. Vlada Republike Hrvatske zadužila je Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike da u suradnji s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje poduzme potrebne aktivnosti i radnje u cilju prijenosa prava vlasništva na nekretninama koje koriste javne ustanove, domovi za starije i nemoćne osobe, bez naknade, na jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao osnivače. Prijedlogom za prijenos prava vlasništva od 8. ožujka 2021. Brodsko-posavska županija iskazala je interes radi prijenosa prava vlasništva nekretnine koju koristi Dom za starije i nemoćne osobe Slavonski Brod, s Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na Brodsko-posavsku županiju, bez naknade. Na temelju ugovora o prijenosu prava vlasništva na nekretnini u Slavonskom Brodu od 18. veljače 2022. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje prenio je prava vlasništva zgrada Doma za starije i nemoćne osobe (tri zgrade s dvorištem površine 10 523 m²) na Brodsko-posavsku županiju, bez naknade. Vrijednost nekretnine utvrđena je u iznosu od 37.726.000,00 kn prema Procjembenom elaboratu ovlaštenog sudskog vještaka iz listopada 2015. Također, u imovinu Županije prenesena je i vrijednost ukupnih ulaganja u energetsku obnovu (građevinsko-obrtnički radovi, elektroinstalaterski radovi i oprema, strojarski radovi, stručni nadzor i drugo) u iznosu od 14.291.866,00 kn te ukupna vrijednost unesene imovine iznosi 52.017.866,00 kn. Vrijednost nekretnine koncem 2022. nakon obračuna ispravka vrijednosti iznosi 51.624.887,00 kn.

Vrijednosno značajnija postrojenja i oprema odnosi se na uredski namještaj u vrijednosti od 1.360.396,00 kn, računala i računalnu opremu u vrijednosti od 1.236.913,00 kn, medicinsku i laboratorijsku opremu (u ambulantama i domovima zdravlja) u vrijednosti od 1.004.503,00 kn te opremu za grijanje, ventilaciju i hlađenje u vrijednosti od 490.821,00 kn. Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi u iznosu od 831.250,00 kn odnosi se na projektnu dokumentaciju za izgradnju sustava javnog navodnjavanja (rijeka Biđ).

Novčana sredstva u iznosu od 83.426.885,00 kn odnose se na novčana sredstva na žiroračunu (namjenska sredstva u iznosu od 55.862.740,00 kn te vlastita sredstva u iznosu od 27.564.145,00 kn).

U okviru depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo iskazani su depoziti za kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva u iznosu od 1.186.142,00 kn (od čega se na depozite po kreditima za razvoj malog gospodarstva kroz Program Poduzetnik 2 odnosi 1.032.053,00 kn).

Ukupna potraživanja su koncem 2022. iskazana u iznosu od 5.282.588,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 1.270.562,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine manja su za 1.576.622,00 kn ili 28,2 %. Potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti u iznosu od 4.012.026,00 kn odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 2.411.215,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 877.165,00 kn (od čega se na potraživanja od proračunskih korisnika za vlastite prihode odnosi 795.767,00 kn) i potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 723.646,00 kn (vrijednosno značajnija su potraživanja za poreze u iznosu od 171.676,00 kn i potraživanja od trgovačkog društva u suvlasništvu Županije za udio u prodaji dionica malim dioničarima u iznosu od 261.228,00 kn).

U okviru potraživanja za dane zajmove u iznosu od 2.411.215,00 kn vrijednosno značajnija su potraživanja po regresnim zahtjevima iz prethodnih godina (2016.) za dužnike kojima je banka podmirila dug iz depozita Županije za kreditiranje poljoprivrede u iznosu od 1.893.684,00 kn i potraživanja za glavnici za kredite iz programa Žene i mladi u iznosu od 501.531,00 kn.

U okviru potraživanja za prihode poslovanja iskazana su potraživanja od trgovačkog društva u suvlasništvu Županije za udio u prodaji dionica malim dioničarima u iznosu od 1.044.909,00 kn (261.228,00 kn nakon provedenog ispravka vrijednosti potraživanja). Navedena potraživanja prijavljena su 2014. u stečajnu masu trgovačkog društva, ali nisu naplaćena zbog čega je Županija podnijela tužbu nadležnom trgovačkom sudu. Po okončanju stečajnog postupka, trgovačko društvo je brisano iz sudskega registra u 2019., a u veljači 2021. nadležni trgovački sud je donio rješenje kojim je utvrđeno da je Županija povukla tužbu s obzirom na nemogućnost naplate zbog nepostojanja stečajne mase iz koje bi se Županija mogla naplatiti. Županija tijekom 2022. nije otpisala navedena potraživanja zbog nemogućnosti naplate. Tijekom obavljanja revizije (siječanj 2024.), prilikom obavljanja godišnjeg popisa imovine i obveza na 31. prosinca 2023., Povjerenstvo za popis imovine i obveza dalo je prijedlog za otpis navedenih potraživanja zbog nemogućnosti naplate, što je župan prihvatio i donio odluku o otpisu potraživanja. Tijekom obavljanja revizije (siječanj 2024.) otpis navedenih potraživanja je proveden.

Ispravak vrijednosti potraživanja obračunan je za potraživanja za poreze u iznosu od 417.605,00 kn i potraživanja na imovinu u iznosu od 852.957,00 kn. Za potraživanja u ukupnom iznosu od 2.395.215,00 kn, koja se odnose na potraživanja za naplatu iz jamstava po poljoprivrednim kreditima iz prethodnih godina (regresni zahtjevi) u iznosu od 1.893.684,00 kn i potraživanja za dane zajmove iz programa Žene i mladi u iznosu od 501.531,00 kn, nije proveden ispravak vrijednosti. Prema analitičkim evidencijama Županije, za navedena potraživanja trebalo je provesti ispravak vrijednosti po stopi od 100,0 % jer se radi o potraživanjima starijima od tri godine. U tijeku obavljanja revizije (siječanj 2024.) obavljen je ispravak vrijednosti za navedena potraživanja u iznosu od 2.395.215,00 kn.

Prema analitičkim evidencijama, od ukupnih potraživanja u iznosu od 5.282.588,00 kn, koncem 2022. dospjela su potraživanja u iznosu od 4.094.627,00 kn ili 77,5 %. Do konca 2023. naplaćena su potraživanja u iznosu od 1.173.237,00 kn.

Obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 57.349.174,00 kn, a u odnosu na stanje početkom godine manje su za 8.989.866,00 kn ili 13,6 %, najvećim dijelom zbog smanjenja obveza za nabavu nefinansijske imovine. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 34.673.596,00 kn, rashode poslovanja u iznosu od 22.392.168,00 kn, nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 281.360,00 kn te naplaćene prihode budućeg razdoblja u iznosu od 2.050,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o obvezama, koncem 2022. dospjele su obveze u iznosu od 6.021.485,00 kn ili 10,5 % ukupnih obveza. Tijekom 2023. dospjele obveze podmirene su u cijelosti, a od iskazanih nedospjelih obveza koncem 2022. podmireno je 20.959.981,00 kn. Vrijednosno najznačajnije obveze za rashode poslovanja u iznosu od 14.431.499,00 kn odnose se na međusobne obveze proračunskih korisnika za prosinac 2022. koje nisu bile dospjele, a za koje su osigurani izvori financiranja i podmirene su u siječnju 2023.

U okviru obveza za kredite i zajmove iskazane su obveze za kredite poslovne banke za financiranje energetske obnove zgrada zdravstvenih ustanova i Doma za starije i nemoćne osobe u iznosu od 31.163.068,00 kn, obveza prema državnom proračunu za povrat kumuliranog duga po Programu kreditiranja razvitka poljoprivrede u iznosu od 1.912.359,00 kn (prema terminskom planu otplate duga na koji je dobivena suglasnost Ministarstva poljoprivrede) te zajam iz državnog proračuna na ime gubitka prihoda od poreza na dohodak odnosno na ime povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2021. u iznosu od 1.598.169,00 kn. Terminskim planom povrata kumuliranog duga po Programu kreditiranja razvitka poljoprivrede predviđena je otplata duga u kvartalnim obrocima do konca 2024. Sukladno tome, Županija je u 2022. otplatila dug u iznosu od 428.000,00 kn.

Županija je u rujnu 2020. s poslovnom bankom zaključila deset ugovora o dugoročnim kreditima s valutnom klauzulom u ukupnom iznosu od 31.463.760,00 kn (odobreni iznos) na temelju dobivene suglasnosti za zaduženje Ministarstva financija. Namjena kredita je financiranje energetske obnove zgrada bolnica i Doma za starije i nemoćne osobe s rokom iskorištenja do konca rujna 2021. Ugovorena je fiksna redovna kamatna stopa od 1,63 % godišnje, poček za otplatu od jedne godine i otplata u 56 jednakih tromjesečnih obroka, od kojih prvi dospijeva 31. prosinca 2022., a posljednji 30. rujna 2036. Ukupni iskorišteni iznos kredita je 31.163.068,00 kn. Prvi obrok dugoročnih kredita, koji je dospio 31. prosinca 2022., plaćen je 2. siječnja 2023. s računa Županije. Županija je u poslovnim knjigama 31. prosinca 2022. evidentirala otplatu glavnice primljenog dugoročnog kredita za energetsku obnovu Doma za starije i nemoćne osobe Slavonski Brod u iznosu od 110.166,00 kn (iz vlastitih sredstava) zaduženjem računa izdataka za otplatu glavnice primljenih dugoročnih kredita i zajmova u skupini 54 uz odobrenje računa ispravka izvora vlasništva za obveze u skupini 91 u iznosu od 556.800,00 kn. Otplate glavnica ostalih devet dugoročnih kredita za energetsku obnovu zgrada bolnica u iznosu od 446.634,00 kn, a koja se odnosi na decentralizirane funkcije, financirana je iz decentraliziranih sredstava (evidentirano u okviru podskupine 367 Prijenos proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti, i to kao prijenose za financiranje izdataka za finansijsku imovinu i otplatu zajmova). Obveze za dugoročne kredite od kreditnih institucija za energetsku obnovu evidentirane su u okviru računa obveza Županije, a početno i završno stanje na računu iznosilo je 31.163.068,00 kn. U siječnju 2023., kada je obrok kredita uplaćen u korist banke, evidentirano je smanjenje obveza za glavnici kredita u iznosu od 556.800,00 kn zaduženjem odgovarajućeg računa obveza za kredite i zajmove u skupini 26 i odobrenjem računa novčanih sredstava. Prema obrazloženju odgovorne osobe, izdaci za otplatu kredita planirani su u proračunu za 2022. i nalozi za plaćanje obroka kredita su dani s datumom 31. prosinca 2022., ali ih je poslovna banka zbog uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj i usklade platnog prometa provela s danom 2. siječnja 2023. Otplata glavnice kredita u ukupnom iznosu od 556.800,00 kn evidentirana je u 2022. zaduženjem računa otplate glavnice primljenih dugoročnih kredita i odobrenjem računa ispravka izvora vlasništva za obveze, a odjegovom novčanih sredstava sa žiroračuna 2. siječnja 2023. evidentirano je smanjenje obveza za kredite.

Izvanbilančni zapisi su koncem 2022. iskazani u iznosu od 88.570.673,00 kn umjesto 91.844.261,00 kn koliko je evidentirano u poslovnim knjigama, što je 3.273.588,00 kn manje (zbog pogrešno iskazanog stanja u finansijskim izvještajima). Odnose se na dugoročne kredite u iznosu od 31.038.068,00 kn, instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 55.887.260,00 kn (dane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 25.810.000,00 kn i primljene u iznosu od 30.077.260,00 kn), potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 4.885.276,00 kn i prednarudžbu gotovog novca u iznosu od 33.657,00 kn. U okviru izvanbilančnih zapisa iskazani su dugoročni krediti u iznosu od 31.038.068,00 kn koji se odnose na procijenjenu vrijednost deset kredita za financiranje energetske obnove zgrada zdravstvenih ustanova te Doma za starije i nemoćne osobe u trenutku zaključenja ugovora između Županije i poslovne banke u rujnu 2021. S obzirom na to da su u glavnoj knjizi evidentirane obveze za kredite po navedenim zaključenim ugovorima u okviru obveza za kredite i zajmove, dugoročni krediti nisu mogli biti iskazani i u okviru izvanbilančnih zapisa. Županija je početkom siječnja 2023. s izvanbilančnih zapisa isknjižila dugoročne kredite u iznosu od 31.038.068,00 kn.

Projekti finansirani u 2022.

Županija je u 2022. provodila 20 projekata sufinanciranih iz sredstava Europske unije. Ukupna vrijednost navedenih projekata je 152.599.801,00 kn, od čega udio sufinanciranja EU sredstava iznosi 111.483.928,00 kn. Vrijednosno značajniji projekti u 2022. u kojima je Županija nositelj su Razvoj zdravstvene usluge usmjerene pacijentu, Energetska obnova zgrade Opće bolnice Nova Gradiška, Energetska obnova Tehničke škole Slavonski Brod i Energetska obnova Doma za starije i nemoćne osobe Slavonski Brod. Navedeni projekti su sufinancirani bespovratnim EU sredstvima iz Europskog fonda za regionalni razvoj kroz program potpore Operativni program Konkurentnost i kohezija za razdoblje od 2014. do 2020.

Cilj projekta Razvoj zdravstvene usluge usmjerene pacijentu je unaprjeđenje infrastrukture putem obnove novih zgrada i obnova domova zdravlja u naseljima Okučani, Davor i Staro Petrovo Selo čime se, uz podizanje standarda usluge u zdravstvu, planira i smanjiti broj uputnica za specijalističke preglede. Ukupna vrijednost projekta je 11.843.802,00 kn, od čega se na iznos potpore bespovratnih sredstava odnosi 10.067.232,00 kn, dok razliku financira Županija vlastitim sredstvima. Razdoblje provedbe projekta je od lipnja 2018. do prosinca 2021. Tijekom 2022. ostvareni su prihodi u iznosu od 4.328.152,00 kn na temelju zahtjeva za doznamku sredstava iz 2021. U prosincu 2022. je ispostavljen završni zahtjev za doznamku sredstava prema kojem su u ožujku 2023. doznačena sredstva u iznosu od 1.333.670,00 kn i nije bilo financijskih korekcija. Projekt je završen u prosincu 2021., a postavljeni ciljevi su ostvareni. Za provođenje projekta tijekom 2022. ostvareni su rashodi u iznosu od 25.000,00 kn koji se odnose na usluge promidžbe i informiranja. Ukupni rashodi ostvareni od početka projekta iznose 13.682.284,00 kn, od čega je bespovratnim sredstvima financirano 9.296.425,00 kn.

Projektom Energetska obnova zgrade Opće bolnice Nova Gradiška namjera je poboljšanje energetske učinkovitosti smanjenjem potrošnje energije i troškova za grijanje za predviđenih 39,0 %. Ciljna skupina su korisnici nove zgrade Opće bolnice Nova Gradiška kojima će se poboljšati uvjeti i ugoda boravka te estetski izgled za okolinu. Ukupna vrijednost projekta je 26.750.056,00 kn, od čega se na iznos potpore bespovratnih EU sredstava odnosi 16.134.875,00 kn, dok razliku financira Županija vlastitim sredstvima. Razdoblje provedbe projekta je od lipnja 2019. do lipnja 2021. Tijekom 2022. ostvareni su prihodi u iznosu od 8.815.504,28 kn. Za provođenje projekta u 2022. ostvareni su rashodi u iznosu od 4.184.982,00 kn, od čega se na izvođenje radova energetske obnove odnosi 4.065.227,00 kn. Ugovor o radovima energetske obnove zgrade zaključen je u kolovozu 2020. te su zaključena i četiri dodatka osnovnom ugovoru (zbog produženja roka i povećanja cijene izvođenja radova) prema kojima je ukupna ugovorenna vrijednost radova utvrđena u iznosu od 21.676.534,00 kn i rok izvođenja radova do 19. travnja 2022. Okončana situacija za radove energetske obnove ispostavljena je u svibnju 2022. prema kojoj je ukupno izvedeno radova u vrijednosti od 21.671.947,00 kn te je obavljena primopredaja. U listopadu 2022. je ispostavljen završni zahtjev za doznamku sredstava prema kojem su u srpnju 2022. doznačena sredstva u iznosu od 1.757.279,00 kn i nije bilo financijskih korekcija. Projekt je završen, a postavljeni ciljevi su ostvareni. Ukupni rashodi ostvareni od početka projekta iznose 17.682.256,00 kn, od čega je bespovratnim sredstvima financirano 7.395.424,00 kn.

Cilj provođenja projekta energetske obnove Tehničke škole Slavonski Brod je poboljšanje energetske učinkovitosti smanjenjem potrošnje energije, troškova za grijanje za predviđenih 64,4 % i poboljšanjem uvjeta za korisnike. Ciljna skupina su korisnici zgrade Tehničke škole kojima će se poboljšati uvjeti i ugoda boravka te estetski izgled za okolinu.

Ukupna vrijednost projekta je 11.233.910,00 kn, od čega se na iznos potpore bespovratnih EU sredstava odnosi 6.274.938,00 kn, dok razliku financira Županija vlastitim sredstvima. Razdoblje provedbe projekta je od travnja 2019. do konca lipnja 2022. Tijekom 2022. ostvareni su prihodi u iznosu od 5.466.754,00 kn. Za provođenje projekta u 2022. ostvareni su rashodi u iznosu od 3.250.308,00 kn, od čega se na izvođenje radova energetske obnove odnosi 3.147.458,00 kn. Ugovor o izvođenju radova energetske obnove zgrade zaključen je u kolovozu 2020. te su zaključena i dva dodatka osnovnom ugovoru zbog produženja ugovorenog roka izvođenja radova prema kojima je ukupna ugovorena vrijednost radova utvrđena u iznosu od 10.609.975,00 kn s rokom izvođenja radova do konca ožujka 2022. Okončana situacija o izvedenim radovima je ispostavljena u lipnju 2022. prema kojoj je ukupno izvedeno radova u vrijednosti od 10.441.678,00 kn te je obavljena primopredaja. U lipnju 2022. je ispostavljen završni zahtjev za doznamku sredstava prema kojem su u prosincu 2022. doznačena sredstva u iznosu od 2.063.669,00 kn i nije bilo finansijskih korekcija. Projekt je završen, a postavljeni ciljevi su ostvareni. Ukupni rashodi ostvareni od početka projekta iznose 10.164.866,00 kn, od čega je bespovratnim sredstvima financirano 5.732.636,00 kn.

Cilj projekta Energetska obnova zgrade – Dom za starije i nemoćne osobe Slavonski Brod je energetska obnova koja će rezultirati prelaskom zgrade iz energetskog razreda D u energetski razred C te smanjenjem potrošnje energije za grijanje/hlađenje na godišnjoj razini od najmanje 78,6 % u odnosu na godišnju potrošnju energije za grijanje/hlađenje prije provedbe navedenih mjera. Ciljane skupine ovog projekta su korisnici zgrade (korisnici, medicinsko osoblje, nemedicinsko i tehničko osoblje). Ukupna vrijednost projekta je 13.360.713,00 kn, od čega se na iznos potpore bespovratnih EU sredstava odnosi 8.036.868,00 kn, dok razliku financira Županija vlastitim sredstvima. Razdoblje provedbe projekta je od travnja 2019. do konca ožujka 2022. Tijekom 2022. ostvareni su prihodi u iznosu od 3.603.429,00 kn. Za provođenje projekta u 2022. ostvareni su rashodi u iznosu od 109.922,00 kn, od čega se na izvođenje radova na energetskoj obnovi (strojarski radovi, elektroinstalaterski radovi i oprema, stručni nadzor za energetsku obnovu, energetski certifikat) odnosi 91.958,00 kn. U travnju 2022. je ispostavljen završni zahtjev za doznamku sredstava prema kojem su u srpnju 2022. doznačena sredstva u iznosu od 226.744,00 kn i nije bilo finansijskih korekcija. Projekt je završen, a postavljeni ciljevi su ostvareni. Ukupni rashodi ostvareni od početka projekta iznose 13.033.655,00 kn, od čega je bespovratnim sredstvima financirano 7.829.391,00 kn.

Javna nabava

Plan nabave i izmjene i dopune Plana nabave za 2022. te Registar zaključenih ugovora i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Osim u Elektroničkom oglasniku navedeno je objavljeno i na mrežnim stranicama Županije, zajedno s pravilnicima o provedbi postupaka jednostavne nabave iz prosinca 2020. i prosinca 2022. te obavijesti o gospodarskim subjektima s kojima je predstavnik Županije ili s njim povezane osobe u sukobu interesa.

Županija je donijela Plan nabave za 2022. te šest izmjena i dopuna Plana nabave. Zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2022. planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 82.123.265,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Od toga je u otvorenim postupcima i jednom pregovaračkom postupku javne nabave planirana nabava procijenjene vrijednosti od 67.736.267,00 kn, u postupcima jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 14.326.998,00 kn i nabava procijenjene vrijednosti od 60.000,00 kn koja je izuzeta od primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22).

Vrijednosno najznačajnija planirana javna nabava odnosi se na nabavu radova na dogradnji zgrade Tehničke škole u Slavonskom Brodu procijenjene vrijednosti od 27.672.827,00 kn, za koju je tijekom 2022. proveden otvoreni postupak javne nabave i donesena odluka o poništenju postupka, a razlog poništenja su neprihvatljive ponude (pet) zbog vrijednosti ponuda koje su bile iznad procijenjene vrijednosti. Druge vrijednosno značajnije planirane javne nabave odnose se na nabavu loživa ulja za potrebe osnovnih i srednjih škola procijenjene vrijednosti od 5.200.000,00 kn (za dvije godine) i usluge izrade idejnog, glavnog i izvedbenog projekta za izgradnju zgrade Centralnog hitnog prijema i intervencijske medicine (CEHIM) Opće bolnice u Slavonskom Brodu procijenjene vrijednosti od 4.200.000,00 kn. Vrijednosno najznačajnije planirane jednostavne nabave odnose se na nabavu radova na energetskoj učinkovitosti ventilacije, grijanja i hlađenja te nabavu građevinsko-obrtničkih radova na zgradama Županije, a oba predmeta nabave su procijenjene vrijednosti od 499.000,00 kn. Jednostavne nabave uređene su Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave.

Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz prosinca 2020. i novim Pravilnikom iz prosinca 2022. uređen je postupak koji prethodi stvaranju ugovornog odnosa za nabavu robe i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn (ili 26.540,00 eura) odnosno za radove do 500.000,00 kn (ili 66.360,00 eura) bez poreza na dodanu vrijednost, za koje ne postoji obveza provedbe postupaka javne nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Prema Pravilniku o provedbi postupaka jednostavne nabave iz prosinca 2020., bilo je utvrđeno da se za nabave robe, usluga i radova procijenjene vrijednosti jednak ili veće od 80.000,00 kn do 200.000,00 kn (robe i usluge) odnosno do 500.000,00 kn (radovi), poziv na dostavu ponuda upućuje na adresu najmanje dva gospodarska subjekta po izboru, a za nabave procijenjene vrijednosti manje od 80.000,00 kn izdaje se narudžbenica ili zaključuje ugovor s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru. Obveza objava poziva na dostavu ponuda, obavijesti o odabiru ili poništenju postupaka nabave na mrežnim stranicama Županije nije bila utvrđena. Na mrežnim stranicama Županije u 2022. nije bilo javnih objava poziva na dostavu ponuda za jednostavne nabave.

U siječnju 2023. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 114/22) u dijelu u kojem se iznosi u kunama zamjenjuju eurima.

Županija je u prosincu 2022. donijela novi Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, kojim su mijenjane odredbe u kojima su iznosi kuna zamjenjeni eurima, kao i odredbe koje se odnose na dostavu ponuda za nabave jednak ili veće od 10.617,00 eura do 26.540,00 eura za robe i usluge odnosno do 66.360,00 eura za radove te je utvrđeno da se poziv na dostavu ponuda upućuje na adresu najmanje tri gospodarska subjekta po izboru. Također, utvrđeno je da se poziv na dostavu ponuda objavljuje i na mrežnim stranicama Županije, kao i obavijesti o odabiru ili poništenju, što se i objavljuje od početka 2023. Za nabave robe, usluga i radova procijenjene vrijednosti manje od 10.617,00 eura novim Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave utvrđeno je da se izdaje narudžbenica ili zaključuje ugovor s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2022., ukupna nabava roba, radova i usluga iznosi 93.166.756,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 26 ugovora, kojima je obuhvaćena nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 84.449.826,00 kn te u pregovaračkim postupcima bez prethodne objave dva ugovora za nabavu usluga (održavanje računalnih programa) u vrijednosti od 590.181,00 kn ili ukupno 85.040.007,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Postupcima jednostavne nabave obuhvaćena je nabava usluga u vrijednosti od 5.524.469,00 kn, roba u vrijednosti od 2.013.365,00 kn te radova u vrijednosti od 588.915,00 kn, odnosno ukupno u vrijednosti od 8.126.749,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednost jednostavne nabave (za usluge) koje su u vezi s financiranjem iz europskih fondova iznosi 483.942,00 kn.

Od 26 ugovora o javnoj nabavi, devet je zaključenih dodataka ugovora o nabavi ukupne vrijednosti od 67.397.862,00 kn (značajniji za radove energetske obnove na zgradama Opće bolnice u Novoj Gradiški, Tehničke škole i jedne osnovne škole te rekonstrukciju i modernizaciju prostora Opće bolnice u Novoj Gradiški), šest okvirnih sporazuma za razdoblje od dvije godine u vrijednosti od 9.915.731,00 kn (gorivo i loživo ulje za Županiju i škole, uredski materijal, poštanske usluge i opskrba električnom energijom) i jedanaest godišnjih ugovora o nabavi u vrijednosti od 7.136.233,00 kn (značajniji za usluge izrade projektne dokumentacije za izgradnju zgrade Centralnog hitnog prijema i intervencijske medicine u Slavonskom Brodu te sustava javnog navodnjavanja Biđ, radove preuređenja prostora Opće bolnice u Novoj Gradiški i opreme za zdravstvo koja obuhvaća automatizirani sustav distribucije odjeće).

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je 12 postupaka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 76.291.109,00 kn, i to: tri postupka velike nabave, osam postupaka male nabave te jedan pregovarački postupak bez prethodne objave, kao i 18 postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 3.638.671,00 kn, što je ukupno 79.929.780,00 kn ili 85,8 % vrijednosti ugovora o nabavi zaključenih tijekom 2022. te objavljenih u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma i uključenih u Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2022. Pregledani postupci planirani su Planom nabave za 2022. i prethodnih godina. Pregledani postupci javne nabave provedeni su prema odredbama Zakona o javnoj nabavi. Kriterij odabira kod javne nabave je ekonomski najpovoljnija ponuda, a postupke su provodili predstavnici naručitelja s certifikatom iz područja javne nabave. Kod jednostavne nabave rokovi za dostavu ponuda iz poziva na dostavu ponuda određeni su ovisno o složenosti predmeta nabave i bili su od tri do 15 dana, a kriterij odabira najniža cijena. Postupci nabave provedeni su u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave iz prosinca 2020. Županija vodi evidenciju provedenih postupaka jednostavne nabave i izvršenja ugovora o nabavi iz koje su vidljivi podaci o ugovorenim vrijednostima predmeta nabave, obračunanim iznosima po ispostavljenim računima i drugim podacima u vezi s izvršenjem ugovora, u cilju uspostave učinkovitog sustava kontrole postupaka nabave.

Ugovori o javnoj i jednostavnoj nabavi zaključeni su u skladu s prihvaćenim ponudama i izvršavani prema ugovorenim uvjetima. Ispostavljeni računi i situacije su kontrolirani i ovjereni te su obavljene primopredaje. Registr ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma sadrži propisane podatke i ažurno je vođen.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 30. listopada 2023. do 3. svibnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Županije.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015., prosinac 2020. i prosinac 2021.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
3. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
4. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
5. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
6. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
7. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
8. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
9. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18 i 112/19)
10. Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (Narodne novine 86/12, 143/13, 65/17 i 14/19)
11. Zakon o sustavu obrane od tuče, članak 13.

12. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. (Narodne novine 147/21)
13. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
14. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21)
15. Zakon o javnoj nabavi
16. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
17. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
18. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (prosinac 2020. i prosinac 2022.)
19. Kolektivni ugovor za zaposlene u upravnim tijelima Županije (Službeni glasnik Brodsko-posavske županije 5/18, 15/20 i 1/22)
20. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
21. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
22. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Županije. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2022. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje, rezultat poslovanja, raspolaganje i upravljanje imovinom te javnu nabavu.

1. Računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji

1.1. Županija je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su i vode se propisane poslovne knjige. Utvrđene nepravilnosti odnose se na evidentiranje poslovnih promjena te finansijske izvještaje.

- Evidentiranje poslovnih promjena

U okviru rashoda za intelektualne usluge, evidentirani su rashodi za nabavu projektne dokumentacije za izgradnju zgrade Centralnog hitnog prijema i intervencijske medicine Opće bolnice u Slavonskom Brodu u iznosu od 805.350,00 kn. S obzirom na to da se radi o ulaganjima u vezi sa stjecanjem nefinansijske imovine, navedene rashode trebalo je evidentirati u okviru rashoda za nabavu nefinansijske imovine te je za navedeni iznos trebalo uvećati vrijednost nefinansijske imovine (građevinskih objekata u pripremi) i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke. U skladu s odredbama članka 57. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, rashodi za nabavu nefinansijske imovine priznaju se u trenutku nabave i evidentiraju na sljedeći način: nabava nefinansijske imovine evidentira se odobrenjem odgovarajućeg računa obveza za nabavu nefinansijske imovine u skupini 24 i zaduženjem odgovarajućeg računa rashoda za nabavu nefinansijske imovine u razredu 4. Istovremeno s evidencijom obveze i rashoda evidentira se nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinansijske imovine u razredu 0 i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora u skupini 91.

Zbog pogrešnog načina evidentiranja rashoda za projektnu dokumentaciju za izgradnju zgrade u okviru bolnice, u finansijskim izvještajima su nefinansijska imovina i vlastiti izvori manje iskazani za 805.350,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati rashode za nabavu nefinansijske imovine prema rasporedu računa iz Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iskazana su u iznosu od 4.012.026,00 kn, a odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 2.411.215,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 877.165,00 kn i potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 723.646,00 kn. U okviru potraživanja za dane zajmove iskazana su potraživanja u iznosu od 2.395.215,00 kn za koja je trebalo obračunati ispravak vrijednosti po stopi od 100,0 % jer se radi o potraživanjima starijima od tri godine. Nadalje, u okviru potraživanja za prihode poslovanja iskazana su potraživanja od trgovačkog društva u suvlasništvu Županije u iznosu od 261.228,00 kn (1.044.909,00 kn prije ispravka vrijednosti). Navedeno trgovačko društvo brisano je iz sudskog registra po okončanju stečajnog postupka u 2019. te su potraživanja trebala biti otpisana u cijelosti zbog nemogućnosti naplate. Tijekom obavljanja revizije (siječanj 2024.) u poslovnim knjigama evidentiran je otpis navedenih potraživanja.

Prema odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Zbog neprovodenja obračuna ispravka vrijednosti potraživanja i otpisa potraživanja koja se ne mogu naplatiti, u finansijskim izvještajima za 2022. potraživanja i vlastiti izvori su više iskazani za 2.656.443,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ispravak vrijednosti svih potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu u cilju realnog iskazivanja potraživanja.

U okviru rashoda za usluge iskazani su rashodi za odvjetničke usluge u iznosu od 172.512,00 kn. Rashodi u iznosu od 150.000,00 kn odnose se na paušalno obračunate odvjetničke usluge, a na ostale povjerene poslove po ispostavljenim računima odnosi se 22.512,00 kn. Ugovorom zaključenim u prosincu 2021. s odvjetničkim uredom za pružanje pravne pomoći za zastupanje pred sudovima i drugim tijelima sudske i državne vlasti u predmetima u kojima je Županija stranka ili zainteresirana za njihovo rješavanje ugovoren je mjesecna naknada (paušal) u iznosu od 10.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 12.500,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a za ostale povjerene poslove ugovoren je plaćanje nagrade i naknade prema važećim tarifama za rad odvjetnika. U računima za pružanje pravne pomoći za zastupanje pred sudovima i drugim tijelima sudske i državne vlasti, koji su ispostavljeni mjesечно, nije priložena specifikacija obavljenih usluga te nije vidljiva vrsta usluga i vrijeme kada su usluge obavljene. Obveza dostavljanja specifikacije obavljenih usluga uz mjesecne račune nije ugovorenata.

Odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je, između ostalog, da se evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama iz kojih se može utvrditi njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena, odnosno koja potpuno odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže pri ugovaranju odvjetničkih usluga ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga ili na drugi način osigurati specifikaciju obavljenih usluga kako bi se evidentiranje poslovnih događaja temeljilo na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Zbog nepravilnosti u računovodstvenom poslovanju nisu točno iskazani podaci o potraživanjima, nefinansijskoj imovini i vlastitim izvorima u finansijskim izvještajima.

- Finansijski izvještaji

Sastavljeni su, na mrežnim stranicama Županije objavljeni i nadležnim institucijama u propisanom roku dostavljeni propisani finansijski izvještaji.

U finansijskim izvještajima podaci o potraživanjima, nefinansijskoj imovini i vlastitim izvorima te izvanbilančnim zapisima ne iskazuju stvarno stanje. Zbog pogrešnog evidentiranja u glavnoj knjizi, u finansijskim izvještajima su potraživanja i vlastiti izvori iskazani više za 2.656.443,00 kn, a nefinansijska imovina i vlastiti izvori manje za 805.350,00 kn.

Podaci u Bilanci u okviru Obveznih analitičkih podataka koji se odnose na podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama nisu točno iskazani. Također, podaci o izvanbilančnim zapisima nisu istovjetni podacima u poslovnim knjigama. U poslovnim knjigama izvanbilančni zapisi evidentirani su u ukupnom iznosu od 91.844.261,00 kn, dok su u finansijskim izvještajima iskazani u ukupnom iznosu od 88.570.673,00 kn, što je manje za 3.273.588,00 kn. Prema odredbi članka 3., stavka 1. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha finansijskih izvještaja je dati informacije o finansijskom položaju i uspješnosti postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima te Bilješke uz Bilancu su sastavljene, ali ne sadrže pojedine propisane podatke. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Značajnija odstupanja ostvarenih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka tekuće u odnosu na prethodnu godinu utvrđena su kod prihoda od prodaje nefinansijske imovine koji su ostvareni više za 1.365.213,00 kn ili 246,6 %, primitaka od finansijske imovine koji su ostvareni manje za 18.668.519,00 kn ili 92,0 %, rashoda za nabavu nefinansijske imovine koji su ostvareni manje za 58.622.225,00 kn ili 83,0 % te izdataka za finansijsku imovinu i otplatu zajmova koji su ostvareni više za 3.168.002,00 kn ili 880,0 %.

Prema odredbi članka 16. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u finansijskim izvještajima iskazivati točne podatke o izvanbilančnim zapisima te podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama u cilju prikazivanja točnih podataka o finansijskom položaju Županije. Također, nalaže sastaviti Bilješke uz finansijske izvještaje s podacima propisanim odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

- 1.2. *Županija prihvata naloge Državnog ureda za reviziju. U vezi s evidentiranjem rashoda za nabavu projektne dokumentacije za izgradnju zgrade Centralnog hitnog prijema i intervencijske medicine Opće bolnice u Slavonskom Brodu navodi da će navedenu nepravilnost otkloniti u narednom razdoblju te da su od 1. siječnja 2024. osnivačka prava nad Općom bolnicom prenesena sa Županije na Republiku Hrvatsku i u tijeku su pregovori oko preuzimanja prava i obveza. Nadalje, navodi da je ispravak vrijednosti svih potraživanja naknadno proveden te da će pri izdavanju računa za odvjetničke usluge zahtijevati dostavljanje specifikacije za obavljene usluge. Za nepravilnosti u vezi s finansijskim izvještajima navodi da su ispravljene pri sastavljanju finansijskih izvještaja za 2023.*

2. Rezultat poslovanja

- 2.1. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2022. iznosi 42.127.925,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 26.445.950,00 kn (iz 2021. u iznosu od 838.341,00 kn i prethodnih godina u iznosu od 25.607.609,00 kn) umanjen je u iznosu od 392.212,00 kn zbog provedene korekcije rezultata i iznosi 26.053.738,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 68.181.663,00 kn (9.049.261,79 eura). Županijska skupština nije donijela Odluku o raspodjeli rezultata poslovanja Županije za 2022. Korištenje procijenjenog prenesenog viška prihoda planirano je u proračunu Županije za 2023. i projekcijama za 2024. i 2025. Višegodišnji plan uravnoteženja nije donesen.

Prema finansijskim izvještajima za 2023. ostvareni su prihodi i primici u iznosu od 33.466.308,39 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 30.557.195,69 eura te je ostvaren višak prihoda i primitaka u iznosu od 2.909.112,70 eura. Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju koncem 2023. iznosi 11.263.339,14 eura.

Uputama Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. – 2020., kojih se potrebno pridržavati i kod izrade proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2022. – 2024., obrazloženo je, između ostalog, korištenje kumuliranog viška u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pri tome se uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi akt koji će sadržavati: analizu nastanka značajnog viška, stvaranja mogućnosti za smanjenje ili ukidanje određenih naknada koje se naplaćuju za usluge koje pružaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te način i svrhe za koju će se upotrijebiti višak u zadanim pogodišnjem okviru.

Također, odredbama članka 37. Zakona o proračunu, između ostalog, propisana je obveza donošenja višegodišnjeg plana uravnoteženja, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini. Višegodišnji plan uravnoteženja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a izgled i sadržaj višegodišnjeg plana uravnoteženja treba pravilnikom propisati ministar financija.

Državni ured za reviziju preporučuje, do donošenja pravilnika kojim se treba propisati izgled i sadržaj višegodišnjeg plana uravnoteženja, donijeti program mjera za suksesivno planiranje korištenja viška prihoda proračuna sa svim podacima utvrđenim u uputama Ministarstva financija za izradu proračuna.

- 2.2. *Županija prihvata preporuku Državnog ureda za reviziju. Navodi da je u proračun za 2024. uključen procijenjeni višak prihoda i primitaka, a Izmjenama i dopunama proračuna za 2024. uključit će preneseni višak prihoda i primitaka. Također, navodi da će donijeti Odluku o raspodjeli rezultata poslovanja i višegodišnji plan uravnoteženja proračuna te izgled i sadržaj uskladiti s pravilnikom kada ga donese ministar financija u skladu s odredbama Zakona o proračunu.*

3. Raspolaganje i upravljanje imovinom

- 3.1. U finansijskim izvještajima koncem 2022. iskazana je vrijednost nefinansijske imovine u iznosu od 111.333.237,00 kn. Vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 105.499.538,00 kn te postrojenja i opremu u iznosu od 4.546.613,00 kn.

Prema odredbama članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koja pripadaju jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave čine njezinu imovinu te da jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara.

Jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave samostalno određuju pravila i procedure upravljanja i raspolaganja imovinom u svom vlasništvu.

Strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama Županije nije donesena, kao ni godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji. Strategijom upravljanja i raspolaganja imovinom određuju se dugoročni ciljevi i smjernice za upravljanje i raspolaganje imovinom u vlasništvu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, a godišnjim planom za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji potrebno je odrediti kratkoročne ciljeve i smjernice upravljanja imovinom te provedbene mjere u svrhu provođenja strategije.

U Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za 2022., navedeno je da nije donesena strategija upravljanja i raspolažanja nekretninama, kao i godišnji plan za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u strategiji. Prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2023., utvrđeno je da će strategija upravljanja i raspolažanja nekretninama i godišnji plan za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u strategiji upravljanja i raspolažanja nekretninama u vlasništvu Županije biti doneseni do konca listopada 2023. Strategija upravljanja i raspolažanja nekretninama te na temelju strategije upravljanja i raspolažanja nekretninama godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji nisu doneseni u 2023. ni do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.).

Državni ured za reviziju nalaže donijeti strategiju upravljanja i raspolažanja nekretninama kojom je potrebno odrediti srednjoročne ciljeve i smjernice upravljanja i raspolažanja nekretninama Županije te godišnji plan upravljanja nekretninama, kojim je potrebno odrediti kratkoročne ciljeve i smjernice upravljanja nekretninama i provedbene mjere u svrhu provođenja strategije upravljanja i raspolažanja nekretninama u vlasništvu Županije.

Registrar imovine Županije nije ustrojen te nisu utvrđene namjene nekretnina s kojima Županija upravlja i raspolaže. Također, ne postoji pisana procedura kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolažanja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova.

U ožujku 2023. župan je donio Odluku o uspostavi i vođenju Registra imovine, kojom se utvrđuje način vođenja i podaci koji se vode u Registru nekretnina za nekretnine u vlasništvu Županije i pravnih osoba kojima je osnivač Županija. Prema navedenoj Odluci, Registrar imovine predstavlja sveobuhvatnu i cijelovitu evidenciju županijskih nekretnina koji se vodi u elektroničkoj bazi podataka u informatičkom sustavu Županije, a sastoji se od popisa građevinskih zemljišta, građevina, posebnih dijelova nekretnine i ostalih nekretnina na kojima je uspostavljeno vlasništvo Županije te vlasništvo i uspostavljeno pravo korištenja ili upravljanja pravnih osoba kojima je Županija osnivač. Odlukom je utvrđen i sadržaj registra odnosno obveznih podataka koje sadržava, a za vođenje Registra zadužen je Upravni odjel za opću upravu i imovinsko-pravne poslove i objavljuje se na mrežnim stranicama Županije.

U Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za 2022. navedeno je da nije ustrojen registrar imovine koji sadrži podatke i informacije propisane za Središnji registar državne imovine, nije utvrđena namjena nekretnina kojima se upravlja i raspolaže te ne postoji pisana procedura kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolažanja nekretninama, kao i ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova. Prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2023., utvrđeno je da će se navedene slabosti i nepravilnosti otkloniti do konca 2023., što nije učinjeno, kao ni do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.).

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti u cilju uspostave registra imovine, u skladu s donesenom Odlukom o uspostavi i vođenju Registra imovine iz ožujka 2023., kao i utvrditi namjene nekretnina kojima Županija upravlja i raspolaže. Nadalje, preporučuje donijeti pisano proceduru kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolažanja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova.

- 3.2. Županija prihvata naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će u narednom razdoblju donijeti Strategiju upravljanja i raspolažanja nekretninama te godišnji plan upravljanja nekretninama. Nadalje, navodi da će uspostaviti Registar imovine i donijeti pisanu proceduru kojima će se utvrditi namjena nekretnina kojima upravlja i raspolaže Županija i njezini proračunski korisnici.

4. Javna nabava

- 4.1. Plan nabave i šest izmjena i dopuna Plana nabave za 2022. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Županije. Na mrežnim stranicama Županije objavljeni su i pravilnici o provedbi postupaka jednostavne nabave te obavijest o gospodarskim subjektima s kojima je predstavnik Županije ili s njim povezane osobe u sukobu interesa.

Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave donio je župan u prosincu 2020. Novi Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave donesen je u prosincu 2022.

Prema Statističkom izješću o javnoj nabavi za 2022., ukupna nabava roba, radova i usluga iznosi 93.166.756,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega u postupcima javne nabave u vrijednosti od 85.040.007,00 kn (u otvorenim postupcima 84.449.826,00 kn i u pregovaračkim postupcima bez prethodne objave 590.181,00 kn) te u postupcima jednostavne nabave u vrijednosti od 8.126.749,00 kn.

Utvrđene nepravilnosti odnose se na plan nabave.

Donesen je Plan nabave za 2022. te šest izmjena i dopuna Plana nabave. Posljednje (šeste) izmjene i dopune Plana nabave od 29. prosinca 2022. objavljene su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u travnju 2023., a trebale su biti objavljene u roku od osam dana od donošenja ili promjene. Prema odredbi članka 28., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj je obvezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati prema potrebi. Prema odredbama članaka 3. i 4. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23), naručitelj može izmijeniti ili dopuniti plan nabave tijekom proračunske ili poslovne godine, a sve izmjene ili dopune plana nabave moraju biti vidljivo naznačene u odnosu na osnovni plan nabave te plan nabave i sve njegove kasnije promjene javni naručitelj obvezan je objaviti u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u roku od osam dana od donošenja ili promjene.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave za 2022. ne sadrže evidencijski broj nabave za sve predmete nabave planirane u postupcima jednostavne nabave. U Planu nabave naveden je redni broj predmeta jednostavne nabave, koji se razlikuje od evidencijskog broja navedenog u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Također, evidencijski broj nabave za predmete jednostavne nabave ne navodi se u zapisnicima o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda, odluci o odabiru te u zaključenim ugovorima o jednostavnoj nabavi.

Prema odredbama članka 2. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, u slučaju jednostavne nabave, u plan nabave se obvezno unose, između ostalog, podaci o evidencijskom broju nabave.

Državni ured za reviziju nalaže izmjene i dopune plana nabave objaviti u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u roku od osam dana od donošenja ili promjene i donijeti plan nabave sa svim propisanim obveznim podacima za predmete jednostavne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- 4.2. Županija prihvata naloge Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će izmjene i dopune plana nabave objavljivati u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u roku od osam dana od donošenja ili promjene te da će donijeti plan nabave u koji će uključiti i evidencijski broj nabave za predmete jednostavne nabave.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Županije za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O finansijskim izvještajima je izraženo bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjeroeno je je li Županija postupila prema nalozima i preporuci danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
1.	Rashodi i izdaci	2018.	Kod obračuna i isplate plaće zaposlenicima, u dijelu koji se odnosi na masu sredstava za plaće, postupati u skladu s odredbama Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.	siječanj 2020.	provedeno
2.		2018.	Donijeti dopune Pravilnika o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načina isplate dodatka za uspješnost na radu u upravnim tijelima Županije kojim će se regulirati isplate novčanih nagrada zaposlenicima te utvrditi kriterije i mjerila za njihovu isplatu.	siječanj 2020.	provedeno
3.		2018.	Proračunsku zalihu koristiti za propisane namjene, a rashode za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga i finansijsku pomoć građanima i kućanstvima planirati i ostvarivati u okviru rashoda za tekuće i kapitalne donacije u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	siječanj 2021.	djelomično provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- Rashodi za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga i finansijsku pomoć građanima i kućanstvima planirani su i ostvareni u okviru rashoda za tekuće i kapitalne donacije.

Odlukom o izvršavanju proračuna Županije za 2022. utvrđeno je da se sredstva proračunske zalihe koriste za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i ostalih nepredviđenih događaja i nepredvidivih nesreća, kao i za ostale nepredviđene rashode tijekom godine u skladu s Pravilnikom o mjerilima i kriterijima za dodjelu sredstava iz proračunske zalihe iz prosinca 2020. Izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2022. planirana je proračunska zaliha u iznosu od 550.000,00 kn, a rashodi proračunske zalihe ostvareni su u iznosu od 307.582,00 kn.

Sredstva proračunske zalihe dijelom nisu korištena u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Na temelju pojedinačnih zamolbi te rješenja župana dodijeljene su potpore udrugama za organiziranje manifestacija, sportskih i drugih aktivnosti u iznosu od 55.000,00 kn te potpore za rođenje djeteta u iznosu od 20.000,00 kn. Iz sredstava proračunske zalihe financirani su rashodi koji su bili predvidivi te ih je bilo moguće planirati proračunom.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije u cijelosti proveden.

- 1.2. *Županija prihvata status naloga i preporuke iz prošle revizije.*